

“

”

Lähdeviittaustekniikka

Tekijänoikeudet ammatin opetuksessa
Opentekoa.fi

Avainsanat: Plagiointi, siteeraaminen, tutkielma, opinnäytetyö, raportointiohjeet, lähdeviite, lähdeviittaustekniikka

Sisältö

Lähdeviittaustekniikka ja tekijänoikeudet

Yleis-
säännöt

Tekijän-
oikeus

Siteeraaminen

Tutkimuseettinen
neuvottelukunta

Plagiointi
ja sen
tunnistaminen

Apuja
akateemiseen
viestintään

Peruskäsitteet

Lähdeviittauksen tarkoituksena on osoittaa lukijalle alkuperäinen lähde.

Lähdeviittausta tulee aina tehdä, kun käytetään tietoja jonkun toisen kirjoittamasta tekstistä tai muusta tuotoksesta.

Alkuperäistekstien kirjoittajalla on oikeus omaan tekstiinsä.

Lähdeviitteiden merkintä:

<http://www.kielijelppi.fi/kirjoitusviestinta/lahdeviitteiden-merkinta>

Tekijänoikeuslaki 8.7.1961/404

Sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen, olkoonpa se kaunokirjallinen tahi selittävä kirjallinen tai suullinen esitys, sävellys- tai näyttämöteos, elokuvateos, valokuvateos tai muu kuvataiteen teos, rakennustaiteen, taidekäsityön tai taideteollisuuden tuote taikka ilmetköönpä se muulla tavalla.

(TekijänoikeusL. 24.3.1995/446)

Kirjallisena teoksena pidetään myös karttaa sekä muuta selittävää piirustusta tai graafista taikka plastillisesti muotoiltua teosta sekä tietokoneohjelmaa.

(TekijänoikeusL.11.1.1991/34)

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta

Tutkimuseettinen neuvottelukunta antaa ohjeet hyvään tieteelliseen käytäntöön (HTK-ohje) ja sen loukkausepäilyjen käsittelemiseen Suomessa.

<http://www.tenk.fi/fi/ohjeet-ja-julkaisut>

HTK-ohje antaa kaikille tutkimuksen harjoittajille mallin hyvästä tieteellisestä käytännöstä ja tutkimuseetiikasta.

<http://www.tenk.fi/fi/ohjeet-ja-julkaisut/opetusmateriaali> (PP-esitys)

Siteeraaminen

Sitaatiooikeus tarkoittaa oikeutta ottaa lainauksia toisen tekijän teoksista. Sitaatiooikeudesta säädetään tekijänoikeuslain 22 §:ssä. Se koskee kaikkia teoslajeja ja kaikkia teosten valmistustekniikoita.

“Sallitun siteerauksen pituutta eli "tarkoituksen edellyttämää laajuutta" ei ole laissa määritelty, vaan se on ratkaistava aina tapauskohtaisesti. Siteerauksen tulee liittyä siteeraajan omassa tekstissä tai esityksessä käsittelemään asiaan. Siteerauksen tarkoitus on tavallisesti selventää esimerkillä käsiteltyä kysymystä. Tällöin sitaatti voi olla pidempikin, jos se on välttämätöntä asian selvittämiseksi. Siteerattaessa tulee mainita sitaatin lähde eli yleensä tekijän nimi ja lähdeteos.”

http://www.kopiraitti.fi/ukk/fi_FI/siteeraaminen/

Plagiointi ja sen tunnistaminen

Plagiointi on luvaton lainaamista.

Tietoja luvattoman lainaamisen tunnistamiseen on koottu Helsingin yliopiston sivustolle.

<http://blogs.helsinki.fi/alakopsaa/>

Tutkija Erja Mooren www.plagiarismi.fi -sivustolta löytyy määritelmä, kirjallisuutta ja lisätietoutta plagioinnista.

Tehtävä

1. Mieti, missä yhteydessä tarvitset hyvää tieteellisen käytännön mukaista lähdeviittaustapaa?
2. Miten sulauttaisit tämän aineiston omaan opetukseesi ja työhösi ?

Apuja akateemiseen viestintään

Kielijelppi on äidinkielen viestintäopas itse-ohjautuvaan opiskeluun

<http://www.kielijelppi.fi/>

Kopiraatti on tekijänoikeusopas koulutusmaailman tekijänoikeuskysymyksiin

http://www.e-julkaisu.fi/kopiraatti/tekijanoikeuden_abc_2014/

Opettajan työ- ja tekijänoikeudet, tietoa opettajan työhön liittyvistä tekijänoikeuskysymyksistä

<http://operight.fi>

Älä kopsaa, tietoa, miten kirjoittaa ja viitata oikein ?

<http://blogs.helsinki.fi/alakopsaa/esimerkki-4->

Lähteet

Plagiarismi. Erja Moore, blogisivusto. Viitattu 8.3.2015.

<http://www.plagiarismi.fi/plagiarismi/sivujen+yllapitajasta/>

TekijänoikeusL 404/1961. Tekijänoikeuslaki. Viitattu 8.3.2015.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. Viitattu 8.3.2015. <http://www.tenk.fi/>

Älä kopsaa. Helsingin yliopisto. Viitattu 8.3.2015. <http://blogs.helsinki.fi/alakopsaa/esimerkki-4-2/>

TEKOA-hankkeessa kerättiin tekijänoikeuteen liittyviä kysymyksiä opettajilta ja opettajaopiskelijoilta lukuvuonna 2014–2015:

- Miten kirjoitan ja viittaan oikein tieteellisessä tekstissä?
- Miten noudatan hyvää tieteellistä käytäntöä?